

Informacja dotycząca sprawowanego nadzoru i kontroli nad prawidłowością wykorzystania dotacji przeznaczonych w 2018 r. na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, tj. zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności i ustawy o dowodach osobistych przez dysponenta części 85/06 – województwo lubelskie

W związku z kontynuacją w 2018 r. wprowadzonego przez Ministerstwo Finansów sposobu kalkulowania dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, gdzie podstawą do obliczenia wysokości dotacji jest liczba realizowanych czynności, a nie liczba etatów, służby Wojewody regularnie i na bieżąco w ciągu 2018 r. dokonywały oceny wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu spraw obywatelskich.

Regularnie w ciągu roku zbierano z gmin województwa lubelskiego informacje na temat liczby zrealizowanych przez nie czynności z zakresu spraw obywatelskich, w podziale miesięcznym i na formularzu opracowanym przez tut. Urząd, co było elementem prowadzenia monitoringu realizacji zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich, a w konsekwencji miało stanowić podstawę do zwiększenia lub zmniejszenia dotacji poszczególnym gminom.

Zebrane informacje zgromadzono wg katalogu czynności zadań zleconych opracowanego przez MSWiA. Dane te pogrupowano w rozbiciu na każdy miesiąc 2018 r., oddzielnie dla każdej z 20 kategorii czynności oraz indywidualnie dla każdej z gmin. W efekcie czego powstał zbiór danych zawierających 51.120 informacji jednostkowych – liczb zrealizowanych konkretnych czynności w konkretnych miesiącach przez poszczególne gminy.

Ponadto systematycznie przekazywane były gminom udostępnione przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji dane z rejestrów PESEL i RDO, które następnie gminy brały pod uwagę w swoich zestawieniach z wykonanych czynności z zakresu spraw obywatelskich, przekazywanych do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

Powyższe zestawienia były poddawane w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie bieżącej analizie, która była podstawą dokonywania zmian należnej kwoty

dotacji dla poszczególnych jednostek, w tym obliczenia wysokości niedoborów na potrzeby uruchomienia środków z rezerwy celowej, pn. *„Środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związanych z odmiejszczeniem niektórych czynności, a także na inne zadania, których koszt realizacji kalkulowany jest w ujednolicony sposób”*.

Wszystkie wskazane wyżej działania służyły sprawdzeniu czy w trakcie roku budżetowego poszczególne gminy nie są zagrożone wystąpieniem znacznych niedoborów środków, jak również czy nie nastąpiło przeszacowanie dotacji, a równocześnie służyły obliczeniu dla każdej z nich, zgodnie z metodologią wprowadzoną przez Ministerstwo Finansów, wartości dotacji niezbędnej na realizację w 2018 r. wszystkich czynności z zakresu spraw obywatelskich.

Dodatkowo służby Wojewody przeprowadziły w 2018 r. 59 kontroli w zakresie merytorycznie sprawowanego nadzoru nad realizacją zadań zleconych wykonywanych przez gminy w województwie lubelskim, w ramach których m.in. weryfikowano liczbę zrealizowanych czynności z zakresu spraw obywatelskich.

Ponadto w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli na podstawie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), przeprowadzono w gminach 12 kontroli w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z dotacji celowej na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 75011 - Urzędy wojewódzkie.

Kontrolą objęto rzetelność sporządzenia rozliczenia wykorzystania dotacji celowej w dziale 750, rozdziale 75011, § 2010 za 2017 r., w tym dotacji celowej na sprawy obywatelskie. Upoważnieni pracownicy Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego sprawdzali czy wykazane w rozliczeniu dotacji (uwzględniającym katalog czynności ustalony w 2016 roku) liczby czynności znajdują potwierdzenie w dokumentacji źródłowej, raportach i statystykach. Następnie w oparciu o ustalone przez kontrolerów zweryfikowane liczby czynności, ustaloną medianę czasu realizacji poszczególnych rodzajów czynności oraz obowiązującą w 2018 roku stawkę roboczogodziny, kalkulowana była kwota dotacji należnej. W sytuacji, gdy w wyniku ustaleń kontroli

stwierdzono, że kwota dotacji należnej gminie jest niższa niż wykazana przez nią w rozliczeniu dotacji wydawane były, na podstawie art. 169 ust. ww. ustawy o finansach publicznych, zalecenia o zwrocie dotacji na rachunek dysponenta przekazującego dotację.

Ponadto kontrolą obejmowano prawidłowość wykorzystania dotacji celowych na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 75011 - Urzędy wojewódzkie. W tym celu ustalano w oparciu o sprawozdanie budżetowe Rb-50 i ewidencję księgową, jakiego rodzaju wydatki były finansowane z dotacji celowej przyznanej na realizację spraw obywatelskich. Następnie w odniesieniu do poszczególnych rodzajów wydatków badano dokumenty źródłowe, na podstawie których poniesiono wydatki. W sytuacji stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem wydawane były, na podstawie art. 169 ust. ww. ustawy o finansach publicznych, zalecenia o zwrocie dotacji na rachunek dysponenta części 85/06 województwo lubelskie.

Kontrolowano również kwoty wykazane przez gminy w części *A. Wydatki poniesione w roku bieżącym ze środków własnych jednostki samorządu terytorialnego, a niezwrócone w tym roku przez dysponenta środków budżetu państwa* oraz w części *B. Wydatki poniesione przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym, a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym* sprawozdania budżetowego Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartały 2017 r. Sprawdzano czy wykazane kwoty wydatków poniesionych w roku 2016 i roku 2017 ze środków własnych zostały ujęte w wyodrębnionej ewidencji księgowej urzędu gminy oraz czy dotyczyły faktycznie poniesionych w roku 2016 i roku 2017 kosztów związanych z realizacją zadań z zakresu spraw obywatelskich.

Ostatni etap oceny przez tut. Urząd wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu spraw obywatelskich miał miejsce podczas rocznego rozliczania dotacji, którego dokonywały gminy.

Również do rocznego rozliczenia dotacji przygotowano specjalny formularz, który po wykazaniu liczby zrealizowanych czynności z zakresu spraw obywatelskich wykazywał wartość należnej dotacji, przy czym w kolejnym z załączników,

po wskazaniu wartości wykorzystanej dotacji na sprawy obywatelskie, zaimplementowana formuła pozwalała obliczyć ewentualną kwotę zwrotu niewykorzystanych środków oraz kwotę ewentualnego niedoboru środków.

Mając na uwadze powyższe, należy podkreślić, że tut. Urząd na bieżąco monitorował stan realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego czynności z zakresu spraw obywatelskich, a działania te miały na celu uniknięcie przeszacowań naliczanej dotacji oraz uniknięcie sytuacji, w której jednostki zanotują niedobory środków na zrealizowanie wszystkich czynności.

Należy również zauważyć, że podjęte przez tut. Urząd działania na rzecz ograniczeń niedoborów środków spowodowały, że kwota niedoszacowania osiągnęła w 2018 r. poziom 88.768,36 zł, podczas gdy w 2017 r. było to 207.433,34 zł i zmniejszyła się o kwotę 118.664,98 zł. Natomiast kwota przeszacowania wyniosła w 2018 r. 410.012,83 zł, podczas gdy w 2017 r. wynosiła 319.494,91 zł i wzrosła o kwotę 90.517,92 zł.

W 2018 r. odnotowano zwroty na poziomie 407.408,74 zł.